

ผลการปฏิบัติงานสร้างเสริมสุขภาพและป้องกันโรค
ของสถานอนามัยในจังหวัดนนทบุรี

อมรรัตน์ มโนรัตน์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (สาธารณสุขศาสตร์) สาขาวิชาเอกบริหารสาธารณสุข
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล
พ.ศ. 2553

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยมหิดล

ผลการปฏิบัติงานสร้างเสริมสุขภาพและป้องกันโรคของสถานอนามัยในจังหวัดนนทบุรี

PERFORMANCE OF HEALTH PROMOTION AND DISEASE PREVENTION OF HEALTH CENTRES IN NONTHABURI PROVINCE

อมรรัตน์ มโนรัตน์ 4837691 PPH/M

วท.ม.(สาธารณสุขศาสตร์) สาขาวิชาเอกบริหารสาธารณสุข

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์: พีระ ครีกรัตน์จิตร, วท.ม.(ชีวสถิติ), ปิยธิดา ศรีเดช, ส.ด.

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนาแบบภาคตัดขวาง วัตถุประสงค์เพื่อประเมินผลการปฏิบัติงานสร้างเสริมสุขภาพและป้องกันโรคของสถานอนามัยในจังหวัดนนทบุรี ศึกษาพฤติกรรมผู้นำกระบวนการบริหาร และทรัพยากรการบริหาร และความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมผู้นำ กระบวนการบริหาร และทรัพยากรการบริหารกับผลการปฏิบัติงานสร้างเสริมสุขภาพและป้องกันโรคของสถานอนามัย ประชากรที่ใช้ในการศึกษาคือหัวหน้าสถานอนามัยในจังหวัดนนทบุรี ปีงบประมาณ 2551 จำนวน 76 คน เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม ได้รับกลับคืนร้อยละ 82.89 การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้สถิติร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และวิเคราะห์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน

ผลการวิจัยพบว่า หัวหน้าสถานอนามัยส่วนใหญ่ ร้อยละ 58.7 มีอายุราชการมากกว่าหรือเท่ากับ 30 ปี โดยร้อยละ 93.7 ได้รับการฝึกอบรมเกี่ยวกับงานสร้างเสริมสุขภาพและป้องกันโรค ผลการปฏิบัติงานสร้างเสริมสุขภาพและป้องกันโรคส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง ร้อยละ 38.1 พฤติกรรมผู้นำอยู่ในระดับดี ร้อยละ 87.3 กระบวนการบริหารโดยรวม อยู่ในระดับดี ร้อยละ 81 ทรัพยากรการบริหารโดยรวม อยู่ในระดับสูง ร้อยละ 60.3 เมื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ พบว่า กระบวนการบริหาร และทรัพยากรการบริหารโดยรวมและรายด้านไม่มีความสัมพันธ์กับผลการปฏิบัติงานสร้างเสริมสุขภาพและป้องกันโรคของสถานอนามัย ส่วนพฤติกรรมผู้นำ มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับผลการปฏิบัติงานสร้างเสริมสุขภาพและป้องกันโรค อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.05$) ข้อเสนอแนะจากการวิจัย คือ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด ควรพัฒนาศักยภาพของเจ้าหน้าที่ในเรื่อง การวางแผน การบริหารบุคคล การควบคุมกำกับงาน ด้านระเบียบราชการการเบิกจ่ายเงินงบประมาณ เงินนอกงบประมาณ และความสามารถด้านวิชาการและเทคนิควิธีการ โดยการจัดอบรมเชิงปฏิบัติการ และหัวหน้าสถานอนามัยควรร่วมกับเจ้าหน้าที่กำหนดกลวิธีในการดำเนินงาน และกำกับติดตามงาน เพื่อกระตุ้นและโน้มน้าวเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานสร้างเสริมสุขภาพและป้องกันโรค

คำสำคัญ: ผลการปฏิบัติงาน / สร้างเสริมสุขภาพและป้องกันโรค / สถานอนามัย

PERFORMANCE OF HEALTH PROMOTION AND DISEASE PREVENTION OF HEALTH CENTRES IN NONTHABURI PROVINCE**AMORN RAT MANORAT 4837691 PHPH/M****M.Sc.(PUBLIC HEALTH) MAJOR IN HEALTH ADMINISTRATION****THESIS ADVISORY COMMITTEE: PEERA KRUGKRUNJIT M.Sc.(BIOSTATISTICS), PIYATHIDA TRIDECH Dr.P.H.****ABSTRACT**

This research is cross-sectional explanatory research, the objective of the research is to evaluate the performance in health promotion and diseases prevention of health centers in Nonthaburi province, Thailand. The researcher studied the leadership behavior, administrative process, resources and relationships between these and the performance of health promotion and diseases prevention. The studied population were 76 heads of health centers in Nonthaburi province during the fiscal year of 2550-2551 B.E. The information was collected by using questionnaires, the return rate was 82.89%. Percentage, mean, and standard deviation and Pearson's Product Moment Correlation Coefficient were employed for statistical analysis.

The research found that the majority of the population (58.7%) had 30 or more than 30 years of government service. Ninety three point seven percent of them had undergone training about health promotion and diseases control, 38.1% had a medium score for their performance in health promotion and diseases control, 87.3% of the population had a good score for their leadership behavior, 81% had a good score for over-all administrative process and 60.3% rated a high score for their administrative resource. The analysis found no relationship between over-all and per aspect administrative process and administrative resource, and the performance of health promotion and diseases prevention, with statistical significance ($p < 0.05$) The researcher recommends that the provincial health office should implement a program developing the potentiality of health personnel in the area of planning, personnel management, monitoring, administrative procedures, financial management and capability development both in academic and technical aspects. The head of the health center should work together with health center personnel in formulating working strategies and monitoring schedules to motivate the personnel to work on health promotion and diseases prevention.

KEY WORDS: PERFORMANCE / HEALTH PROMOTION AND DISEASES PREVENTION / HEALTH CENTER

127 Pages